

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Antonii Svcqv̄et E Societate Iesv Via Vitæ Æternæ

Sucquet, Antoine

Antverpiae, 1630

Caput. 32. de officio ejus qui alium docet, & concionatur

[urn:nbn:de:hbz:466:1-54856](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-54856)

ORATIO.

Gratias ago tibi, IESU, Sapiencia eterna, cui hac per me operari placuit. Da, Domine, incrementum; ignosce defectus illos meos N. & quod ride egi suscipe in unione actionum tuarum, ad gloriam tuam. Et vos Angeli sancti, irrigate semen, ut fructum afferant clientes vestri, & fructus maneat; & Dominus noster glorificetur, & ametur, & delectetur in operibus manuum mearum. Amen.

Quomodo disputandum.

Tertia. Quod si disputandum, preparatione præmissa atque oratione, cogita te velut in theatro stare, & ab omnibus iudicandum, sed maxime à Deo, primò de vitâ, deinde de doctrinâ. Secundo, cogita utrum præster, alium doctrinâ an virtute superare, alios contentione avertere, an charitate devincere. Tertio, cave censeas, arguas alios, aut interpelles. Hæc aut arrogantis, aut impudentis, aut fatui signa habentur, qui non potest in loquendo cohibere spiritum suum. Dignatus es, ut sup. pag. 10.

JACULATORIÆ.

Confiteor tibi Domine cali & terra, quia abscondisti tua à sapien. Matth. 11.
tibus & prudentibus, & revelasti ea parvulis.

Ecce timor Domini, ipsa est sapientia; & recedere à malo, intelli. Prov. 3.
gentia.

Mitte sapientiam de calis sanctis tuis, & à sede magnitudinis tue, Sap. 9.
ut mecum sit & mecum laboret.

CAPVT XXXII.

De officio ejus qui alium docet Patrisfamilias, Præceptoris, Concionatoris, &c.

PRÆLVDIVM I. Constitue te coram Domino & ejus majestatem intueri.

GG 2

PRÆ

PRÆLVDIVM II. Pete, ut sicut labia Isaiaë Prophetæ ita etiam tua mundet calculo ignito amoris tui.

I. Cor. I.

Gregor.
Omnium est
proximum
promovere.

Quid requi-
ratur in eo
qui alium
docet.

PUNCTUM I. Considera ignorantes docere omnibus incumbere Christianis, & eos Apostolorum atque Episcoporum munus obire, qui id agunt: imò Angelo similes esse qui filios Israel cum Moysè per desertum duxit. Unusquisque vestrum in quantum sufficit, quantum gratiam supernæ adspirationis accepit, si à pravitate proximum revocat; si exhortari ad benè operandum curat; si æternum regnum vel supplicium denuntiat; cum sanctæ devotionis verba impendit profectò Angelus est: vide igitur an Angelica vita tua sit; an cum Abrahamo, Moysè, cum Apostolis, cum (si Ecclesiasticus es) Vincentiis, Xaveriis, contemplatione & oratione cum Deo sis conjunctus; an virtutibus ad exemplum ornatus. Dic enim, quo pacto amore virtutis humilitatis & caritatis accendes alios, si ipse eo non ardeas? Qui sibi nequam, cui bonus erit? Quomodo fidelis dispensator multiformis gratiæ Dei, qui eam negligit? Quomodo tepidus illuminare per noctem poterit, esse fermentum bonum, & columna in templo Dei? Quomodo instrumentum atque organum fieri gratiæ ac gloriæ Dei? *Aspira, ut sup. pag. 8. Hæcine firmâ fide, &c. ibidem.*

Legatus Dei
qui alium
docet.

PUNCTUM II. Considera, cum qui alium docet, legatione fungi pro Deo; ut populos rebelles conciliet; quid ergo si ejusmodi legatus pacis à Rege missus, belli incensor foret? negotium Regis agere jussus, suum ageret, gloriam quæreret suam? si, cum convertere ad Deum animas deberet, averteret manu, ore simulate advocaret? si, cum quærere deberet sponsam Domino suo, ipse exemplo eam corrumpere? si, cum pascere verbo, ipse vanitatis vento ejus famem accenderet? nonne magni criminis reus foret? Qui alium docet id agere videtur, qui, dum aliis bene dicit, agit sibi malè.
Docere

Docere ait Gregor. & non facere, non solum nihil lu-
 cri, sed etiam damni plurimum confert. Grandis enim
 condemnatio est, componenti quidem sermonem suum,
 at opere negligenti. Immo Aristoteles ait, ab his, qui
 non perinde vivunt, ut loquuntur, tolli & interimi ve-
 ritatem. Seneca vero, Nullos, inquit, pejus mereri de
 omnibus mortalibus iudico; quam qui Philosophiam,
 velut aliquod venale artificium didicerunt: qui aliter
 vivunt, quam vivendum esse præcipiunt. Exempla
 enim inutilis disciplinæ circumferunt. Hi enim dupli-
 ci modo animas perdunt. Primò, quia alios magis ido-
 neos, ambitione suâ officiis aut pulpitis v.g. excludunt.
 Secundò, quia exemplo retrahunt à Deo, quem verbo
 solo sequendum denuntiant: laudant humilitatem,
 obedientiam, resignationem, charitatem ut utilem, fa-
 cilem, jucundam; sed factis contrarium, longè que po-
 tentius testantur. Litteram habent, & non spiritum;
 littera autem occidit, spiritus vivificat. Prædicatio eorū
 in persuasibilibus humanæ sapientiæ verbis; non in of-
 fensione spiritus & virtutis. Si applaudentium multi-
 tudinem habent, quasi regnum adepti, ait Chrysost. exi-
 liunt gaudio; si autem silentio sermo eorum clauda-
 tur, major illis ex silentio, quam ex gehenna mæror.
 Observa autem vocationem Dei ad hoc munus, & mis-
 sionem præcedere debere, qui alios quidem dat Pro-
 phetas, alios Apostolos, alios doctores, & mittit, dicen-
 te Apostolo, Quomodo prædicabunt, nisi mittantur?
 Quod si missi non fuerint, exprobrabit illud eis Domi-
 nus: Non misi eos, neque præcepi, neque locutus sum
 ad eos, & ipsi currebant; non vocabam eos, & ipsi re-
 spondebant. Signum autem vocationis est, non ambi-
 tione propriâ, sed superiorum voluntate hoc munus
 suscipere, fructum facere, animas convertere, & in se
 humilitatem experiri ac charitatem. Neque enim in
 malevolam animam introibit sapientia; neque Satanas
 Satanam ejicit, superbiam superbus, avaritiam cupidus.

G g 3

Et,

Greg. hom.
lib. 10. Mo-
ral. c. 1.Lucrum
nullum do-
ctor malus
facit.

Seneca.

Nota.

1. Cor. 2.
Concionator
vanus tor-
quetur.Chrysost.
hom. 50.Vocatio ad
concionandū
necessaria.
Ephes. 4.

Ierem. 23.

Signum eius.

Et, ut Gregorius, inflammare auditores suos nequeunt verba, quæ frigido corpore proferuntur. *Domine Deus*, ut infra pag. 471.

PUNCTVM III. Considera Primò IESVM, exemplar doctorum & concionatorum, & eorum qui alios erudiunt, quomodo, & quando ad conciones processerit: nonne post baptismum, & ad annum usque trigessimum in humilibus exercitatus: post jejunium atque orationem quadraginta dierum? Cœpit enim IESVS facere, & docere. Humilitas enim maximè necessaria est, ne fiat quod Gregor. deflet: Ossa jejniis atterimus, & mente turgemus; corpus despectis vestibibus tegimus, & elatione cordis purpuram superamus; jacemus in cinere, & excelsa suscipimus; doctores humilitatis, duces superbiæ; ovinâ facie, lupinos dentes abscondimus. Considera Secundò, quàm severum erit eorum iudiciũ in die novissimo, qui tot, perperam viventes, protulerunt sententias contra se. Toties enim ex ore suo iudicabuntur, quoties alios ad humilitatem & charitatem hortati fuerint. Propter quod, ait Apostolus: inexcusabilis es, ô homo omnis qui iudicas: in quo enim iudicas alterum, te ipsum condemnas. Quare, inquit Dominus, enarrasti iustitias meas, & assumpsisti testamentum meum per os tuum: tu verò oderas disciplinam, & cum adulteris portionem tuam ponebas? Hos enim adulterare verbum Dei dicit Apostolus, quia, ut Gregor. non Deo filios gignere, sed suam scientiam desiderant ostentare; plurima cum Phariseis onera aliis imponunt, quæ digito nolunt attingere. Considera Tertiò, quantam gloriam verus verbi Dei prædicator consecutus sit, juxta illud Math. 5. Qui fecerit, & docuerit, magnus vocabitur in regno cælorum: fulgebit certè ut splendor firmamenti, & qui ad iustitiam erudiunt multos, quasi stellæ in perpetuas æternitates.

Exer-

Aclor. 1.

Gregor.

*Turpe vestē
habere hu-
mitem &
animum
superbum.*

Rom. 1.

*Iudicium
temerarium
periculosum.
Psalm. 49.*

2. Cor. 2.

*Greg. l. 8.
Moral. c. 25.
Adulter est
doctor va-
nus.*

Daniel. 3.

Exercitium.

Domine Deus, in cuius manu sunt omnes fines terra, in cuius conspectu totus mundus, quasi gutta rosis antelacani; priusquam me formares in utero, nosti me. Me nosti? imò amasti. & vocasti, ut annuntiarem nomen tuum fratribus meis. Me vocasti? nōne vir pollutus labiis ego sum, & in peccatis concepit me mater mea? Quis igitur sum ut enarrem iustitias tuas qui eheu! non facio eas? imò cuius peccatis, & exemplo plures in interitum deturbari potuerunt! Quis ego sum, ego, ut annuntiem omnes laudationes tuas in portis filia Sion? Et magis, quis sum ego, ut toties venias ad me, & potestatem mihi tribuas filium tuum fieri? repleatur os meum laude, ut cantem gloriam tuam, totā die magnitudinem tuam. Certè univēsum orbem, quod B Capharina Senensis de se, sanctissima inquam, virgo fatebatur; mea malitia nata est velut pestis, inficere. Quomodo ergo assumam testamentum tuum per os meum? quis sum ego, canis mortuus, ut respicias ad me, & loquaris mihi? & per me ducantur ad te anime ista N. qui eheu longè sum à te? Sed hodie, spero de longè venies ad me, ut propè sis, & vivam in te, & qui surdos facis audire, & mutos loqui, solves vinculum lingua mea, ut non loquatur os meum opera hominum: nihil enim nisi de te cogitare, & loqui volo aeternum.

Applicatio
ad Com-
munionē.

Psal. 70.

Audio infelix ego homo, IESU bone, per servum tuum sic te loquentem: Feci ego calum & terram; eā conditionis facultate te dono, ut terram facias calum: accendi ego luminarias, accende & tu clariora illis: namque potes his, qui in errore sunt, lumen veritatis accendere. majus istud beneficium est, quam solem inventuri. hominem facere non vales: at iustum gratumque, in hi potes efficere: ego substantiam feci, tu exorna propositum. vide quā te diligam, qui majora tibi faciendi potestatem tribuo. Video, Domine, & gratias tibi ago toto corde, sed, ut novit divina bonitas tua, nescio loqui; & scio certissime, quod nihil possum sine te, nullū verbum proferre, quia puer sum ego, & miser, & miserabilis absque te: & verè sine te peccator gravissimus, pestis certissima futurus, ut non sit, unde me extollam. sine te enim verè nihil possumus; & nemo potest venire ad te, etiam si omnia adhibeantur,

Nota di-
gnitatem
eius qui
aliū docet.

Humilia-
tio sui.

Ierem 1.

nisi gratia tua traxerit illum. Mitte ergo, Domine, manum tuam, & tange labia mea, ut auferatur iniquitas mea; tange os meum, & pone verba tua, sicut gladium acutum, in eo. Sis tibi, Domine, in ore meo; doce me quid loquar, ut evellam, destruam, disperdam, dissipem, edificem & plantem, non asperè aut superbe, sed in visceribus charitatis & amoris.

Ecce bone pastor, IESU dulcissime, mitte me ante faciè tuam, ad oves, quæ perierunt, domus Israël: concede mihi gratiam, coram populo isto, ut eundo fructum adferam, & fructus maneat, & semen centuplum afferat in virtute tuâ.

Pater sancte, sanctifica nos in nomine dilecti Filij tui, ut simus unum, sicut & vos. Sanctifica nos in veritate, quia pro nobis Dominus IESUS sanctificavit semetipsum, ut simus & ipsi sanctificati in veritate. Zelus honoris tui comedat me, ut te concutiantes, vel eò properantes amovere studeam; caroq; sanguine redemptas sponsas, tuosq; filios de hostium captivitate educam in brachio tuo, qui sceleribus meis eos perdere, & exemplo potui & conversatione. Ecce video stantes in crepidine abyssi, & audio te, Domine, vocantem, ut succurram, hoc fitis, Domine IESU: pro hoc mortuus es, & ego eo sine vocatus. Da ergo mihi Domine, in visceribus tuis sanguinem intueri, tuam imaginem, non autem accipere personam hominum, sed te, dulcissime Redemptor mihi; te, qui ubique es, cui fieri scio, quod uni ex minimis factum fuerit. Da mihi gloriam tuam spectare, non meam querere. Absit, ut ego videri velim, vel laudari, & esse Luciferi mancipium, à curiâ celestis, & ab ipsis hominibus in die iudicij condemnandus. Propter te igitur, & tuam solius gloriam, quia ita placitum est tibi per obedientiam iubere, clementissime, amantissime, misericordissime, hoc aggredior, in conspectu tuo: adjuva me protector meus, & tu beatissima Virgo Maria, refugium meum, & vos Angeli Custodes, & sancti loci Patroni quotquot adestis, date veniam mihi peccatori enarranti justitias Domini mei; benedicite mihi, & vestris orationibus succurrite. Amen. Ave Maria. Veni Creator. Benedictionem pete à Domino, & B. Virgine. Nos cum prole pia, &c. Angeli sancti Dei, &c.

Exercitium

Exercitium post concionem.

Magnificat anima mea Dominum. *Tua enim bone IESU, Lucæ 1.*
manus fecit omnia; neque enim verbum possumus sine te,
neque sufficientes sumus aliquid ex nobis facere. tanquam ex no-
bis, sed sufficientia nostra à te est. In quo ergo infelix gloriabor?
Dixi. fateor; sed si non habueris opera, dixit mihi servus tuus
Chrysost. non tantum loquens non profuisti, sed & potius laesisti. Chryl. hq.
melius est tacere. Quare? quoniam opus mihi reddis impossibile. mil. 38. ad
cogito namque, quod si tu tanta differens non efficis, multo magis pop.
ego veni à dignus. In quo ergo gloriabor infelix homo? an quod ho-
muncioni placeam, quod incertissimum est; & tibi, ac curia tua
& omnibus Sanctis displiceam in aeternum, & mercedem perdi-
derim sempiternam? Tibi gloria, Deus meus; tibi gratias ago,
Domine, qui dignatus es me uti ad ministerium tuum, indignis-
simo servo tuo, ore superbo, & impuris labiis, ad annuntiandum
in populo veritatem tuam.

Ecce enim video defectus illos *N. commissos, neque zelo tuo*
unico satis me moveri sentio, neque huic ministerio dignè me pa-
ravi. O quot sententias in tremendo iudicio recitandas, hic con-
tra me tuli! Etenim cheu aliud facio, aliud dico, sepulcrum de-
albatum. Impono gravia onera aliis, qua digito nolo attingere.
Et ut Hypocrita, trabem in meo oculo negligens, de alieno festu-
cam eruere nitor: & quam aliis viam ostendo, ipse miser negligo.
Quomodo ergo poterit, Domine, arbor hæc mala bonos fructus fa-
cere, non nisi per te, qui radix es, qui me portas, qui iussisti ut fa-
cerem? Obsecro te, ne propter me affligatur, aut impediatur in
bono populus iste: sed errata mea emendet bonitas tua. si autem
per eos stat, nec audiunt me, scio quia non est servus maior Domi-
no suo, neque discipulus maior illo qui misit illum: si te persecuti,
demoniacum vocarunt; quid querar ego: potentes tamen, Do-
mine, de lapidibus his suscitare filios Abrahæ. Benedic igitur, Do-
mine, & da benignitatem, ut hæc terra asserat fructum suum;
& suscipe obsequium meum manibus & meritis B. Virginis, &
omnium Sanctorum, maxime Angelorum Custodum huius loci,

G g)

& Pa-

& Patronorum; & in unione prädicationis & passionis, & laborum Christi IESV: & à tentatione me libera protector meus, cui me totum, usque ad extremam sanguinis guttam confesco & deo voo, licet indignum Majestate tua holocaustum, Amen.

Oratio brevior ante concionem.

Dignus es, Domine, accipere omnem gloriam & honorem, ut nam omnes ad te creatorem suum convertam! Eia, Domine, video ut insinui percant, tuo sanguine & laboribus empti: & nemo potest venire ad te, nisi tu traxeris eum: quid ergo pollutis labiis & corde prestare potero sine te? da igitur mihi gratiam ad hoc, ad quod vocasti me, & adsint mihi Angeli tui, ut ad tuam unius gloriam fiant universa. Amen.

Oratio brevior post concionem.

Luc. 1.

Magnificat anima mea Dominum. Tuum est, ó IESV à quo omnis sufficientia nostra. Ignosce imperfectionibus meis, ne & convertendus obsint, & repetas eos de manu meà. Benedic, Domine, ut terra hac afferat fructum suum, & vos Angeli sancti Dei intercedite pro nobis. Amen.

Praxis ad ritè concionandum.

*'Ambitio' ad
pulpita tur-
pis & noxia*

*Affectus in-
duendus
virtutis à
concione.
1. Cor. 9.*

Prima. Numquam ambi locum, pulpitum, aut cathedram, sed humillimè admittere; minus frequentes opta ex humilitate; aliis majores cede, quòd alios te meliores astimes, ac proinde Dei instrumenta aptiora. Vehementissimè autem abhorreat Dei servus impedire, quo minus gloria Dei per alium promoveatur.

Secunda. Nullam unquam concionem habe, quin prius ipse imbiberis affectum erga illam virtutem, quam aliis commendatam esse desideras. maxime zelum exacue, & charitatem excita erga proximum & humilitatem: ut dicere possis cum Apostolo. Testis mihi est Deus, quomodo cupiam vos omnes in visceribus IESV Christi.

Tertia. Pœnitentiis atque mortificatione Dei gratiam ante concionem implora: gravissimam enim rem tractas, salutem pluri-

plurimarum animarum, quam oratione multâ & lachrymis à Domino impetrare debes, non dictione tuâ. Stulto itaque labore consumeris, si multû dictioni, parum orationi tribuas. Hinc videmus concionatores multos aliquando annos multos studere & concionari fructu parvo; qui si spiritum orationis haberent, magnum facerent. Quis ut Gregorius, afferre soliti, quæ auditorum corda ad rependendas laudes excitent, non autem ad lachrymas accendant. Munus suum ut præstet, ait Augustinus, magis pietate orationum opus est, quàm orationis facultate. Gregorius verò imitandum Christum Dominum proponit, qui nocte orabat, per diem docebat, ut quieti contemplantes sorbeant, quod occupati erga proximos loquentes refundant appositè: ipsi enim haurire assiduè debent de fontibus Salvatoris, quod in pectora auditorum transfundant. Accedit, frustra concionatorem dicere, nisi Spiritus sanctus cor præparet, & in te loquatur, & ad illud. Proponere quidem potest, sed non aptè, neque quod expedit, nisi per gratiam illius, qui omnium corda videt, & omnium corda habet in manu suâ. Ad hoc statas habeat preces; quotannis, ut minimum semel, in solitudine exercitiis vacet. Denique semper oret, & non deficiat; & majorem sciat curam in oratione, quam in præparatione ponendam. Etenim dicit Chrysostomus: Cùm video quempiã non amantem orationis studium, neque hujus rei fervidâ vehementique curâ teneri; continuò mihi palam est, eum nihil egregiæ doris in anima possidere. Rursum: ubi quem conspexero insatiabiliter adhaerentem cultui divino, idque in summis damnis numerantem, si non continenter oraverit; conjecto talem omnium virtutis esse meditatorem, ac Dei amicum. D. Bernardus septem requirit quasi gradus ad suggestum. Primus est, contritio; Secundus, devotio; Tertius, pœnitentiæ labor; Quartus, precatus opus; Quintus, orationis studium; Sextus, contemplationis otium; Septimus, plenitudo dilectionis.

Quarta. Primò, oratione præmissâ, & intentione innovata, materiam diligenter conquire & distribue, scopo seu intentione destinata, ac deinde de illa meditationem institue, Observa, eo pacto utilem fore concionem, si formam meditandi supra positam secutus, ex aliquo loco stimulum petieris ad excitandos auditorum animos; certû enim est si in præsentia Dei, & compositione loci facta dixeris, ad Deum sæpè etiam inter dicendam oculos & animum attuleris, efficaciter te dicturum. Præparatione igitur præmissâ, cùm tempus instat, ad orationem confuge: & Primò, considera Dei Majestatem, & intentionem rectam. Secundò, peccata tua, & ineptitudinem tuam, & te humilia,

*Vanitas
multorum.*

*Greg. l. 8.
Mor. l. c. 26.
Aug. l. 4. de
doct. Christ.
6. 5.
Greg. lib. 6.
Moral. c. 17.*

Dei est movere cor.

*Chrysost. l. 1.
de orando
Deo.
Orationis
vis & ei
instandum.
Septem gradus
ad suggestum.
Serm. 18. in
Cant.*

*Praxis varia ante, in, & post concionem.
Quomodo quis dicere queat efficaciter.*

*Gregor. l. 3.
Moral. c. 12.
Arrogantia
concionato-
rum noxia,*

*Nunquam
sine fructu
concio di-
missenda.*

*1. Cor. 15.
Laudator
vanus Deo
detrabit.
Vituperia
signum
perfectus.
Leo.*

*Humilitas
perfectio est.*

Matth. 10.

*Hieron. epist.
2. ad Nepot.*

Facta oportet loquantur.

milia sub omni creaturâ, omnes te aestima meliores; tibi que prorsus diffide, Deoque confide. Habet, inquit Gregorius, doctrina arrogantiam, ut humiliter nequeat inferre quod docet; in verbis enim eorum proditur, quod cum docent, quasi in quodam sibi videntur sanctitatis culmine residere. Tertio, considera miseras hominum, & peccata plurima, & numerum innumerum propè pereuntium, & dolores ac labores Christi Iesu, & zelum excita. Conscensurus suggestum, iterum te humilia; Secundo, intentionem ardentem renova, dicendo: *Munda cor meum, ac labia mea, &c.* Tertio, invoca omnes Angelos presentes auditorum. Inter dicendum, Dei presentiam, quo ad potes, habe; ad eum sæpè animos attoile.

Nunquam concionem deseras, quin efficias, ut auditores aliqua proponant, & ipse pro iis, quasi Deo offeras; qui unus est & perpetuus fructus concionis, sicut eleemosyna, & oratio. Verbi gratiâ, dixisti de charitate inimicorum, offer Deo aliquos actus virtutis illius ex parte auditorij, quia legatione fungeris pro eo, objectiones dilue coram Domino, per apostrophem, vel aliter. Post concionem, gratias age Deo, ei que totum tribue, & roga, ut dignetur benedicere opera manuum tuarum, Diligenter autem vita plausum, eiusque locum, & tempus. Ad omnem laudem, cogita, *Non ego, sed gratia Dei mecum*: vel similem aliquam sententiam. Certè qui se laudat, ferè ex ignorantia Deo detrabit, & quasi calamo tribuit, quod scriptori debetur. Secundo, ad vituperia, si causam non dederis, gaude: illud enim certum signum est perfectus tui, & alieni, Numquam de tuis loquere. Tota Christianæ sapientiæ disciplina, non in abundantia verbi, nò in astutia disputandi, neque in appetitu laudis & gloriæ, sed in vera & voluntaria humilitate, consistit. Superbum enim Deus & homines despiciunt. Huc pertinet, gratulationes non admittere, quoad licet. Tertio, paupertatem colas, particularia ne admittas: Gratis accepistis, gratis date, ait Dominus: & sic libertatem serva Christianam, & contentus esto paucis, paucisque indigebis, vive, que nulli obnoxius, & omnibus carus. Nescio enim, ait Hieronymus, quomodo etiam ipse qui deprecatur ut tribuat, cum acceperis, viliozem te iudicat, & mirum in modum, si eum rogantem contempseris, plus te postea veneratur. Et sic faciendo omnino, plus opere, quam verbo; tacendo, quam loquendo proficies; sicut plus confert virtutis, quam doctrina: opinio. latronem de iusticia dicentem spernimus: ita quemvis ea patrantem, vel appetentem, quæ vitanda proclamat. convivium, spectacula, sæcularia negotia, per se patet quam sint vitanda.

Videre

Videre complura poteris in instructione B. P. Francisci Bor-
giaz; item in oratione R. P. Caroli Regii. *Dignatus es*, ut supra
pag. 110.

JACVLATORIAE.

<i>S</i> eruus qui scit voluntatem domini sui, & non facit, plagis vapula- bit multis.	Lucæ 12.
Ego non quero gloriam meam, sed ejus qui misit me.	Joan. 8.
Se ego gloriam meam quero, gloria mea nihil est.	Ibidem.
In verbo tuo Domine laxabo rete.	Luc. 5.
Si quis loquitur, quasi sermones Dei: si quis ministrat, tanquam ex virtute quam administrat Deus	1. Petri. 4.
Non nobis Domine, non nobis, sed nomini tuo da gloriam.	Pfalm. 113.
Et si tentatio surrepat:	
Vade retro Satana. Dominum Deum tuum adorabis, & illi soli seruis.	Matth. 4.

CAPVT XXXIII.

*Meditatio de Lectione pia, magno ad meditatio-
nem & perfectionem auxilio.*

COMPOSITIO LOCI erit, considerare Deum præ-
sentem, & in mundi creatione thesauros potentia
& sapientia, ac bonitatis suæ explicantem pro salute
nostrâ.

ORATIO, pete à Deo, ut det tibi intellectum de
lege suâ.

PUNCTVM I. Considera quanta multitudo librorum
toto orbe terrarum fuerit, videlicet propè infinita, &
etiamnum sit: quid verò illis continetur, & conten-
tum fuit? nisi artium & scientiarum explicatio, & hu-
manæ industriæ, potentia & justitiæ monumenta.
Quorū hæc? inspice. Nonne cū omnia Deus o-
peretur in omnibus, ipse instinctus illos dedit, & ad la-
bores suffecit animos eis ac vires, ut illa salutis auxilia
tibi, & singulis hominibus per scriptores illos tribue-
ret

